

[Guldborg.]

ningens forståelse for dansk u-landshjælp, at der for kritikløst har været ydet støtte – og jeg tænker her først og fremmest på den aktuelle situation omkring MPLA i Angola. Der kan vel nok være forklaringer på det. Det har ikke manglet på såkaldt neutrale rådgivere, som gennem en koncentreret informationsvirksomhed – og man kan somme tider blive forbløffet over at se, hvilke midler man kan få til rådighed – har hævdet over for den danske offentlighed og dermed også over for politikerne, at de i hvert tilfælde var særdeles velorienterede og kunne garantere for, at vor støtte i sådanne tilfælde ikke på nogen måde hverken direkte eller indirekte blev støtte til kamp eller til voldshandlinger.

Jeg går ud fra, at udenrigsministeren nu vil og kan erklære, at det særlige rådgivningsudvalg, som udenrigsministeriet har haft på dette område, er ophævet og ikke vil blive bedt om at fortsætte sin virksomhed.

Der er to af de særlige emner i ministerens redegørelse, som jeg gerne vil nævne til sidst, og det er såmænd ikke for dermed at undervurdere de andre, men det er vel en naturlig følge af taletidens omfang, og det er heller ikke, fordi jeg på disse to områder har noget specielt kontroversielt i forhold til redegørelsen, men jeg tror, det er ting, der bør nævnes specielt under en dansk debat.

For det første Mellemøsten og Det europæiske Fællesskabs holdning hertil. Jeg vil gerne sige uanset den offentlige debat, der har været, at jeg føler mig da overbevist om, at udenrigsministeren ikke på nogen måde har villet skabe en fornemmelse af, at der skulle en ændring til i den danske holdning, og jeg skal derfor også for en ordens skyld fastslå, at vi kan tilslutte os den holdning, som ministeren udførligt har redegjort for i den redegørelse, han her har forelagt, og så bare dertil lægge følgende:

Danmark har været medansvarlig for den beslutning, hvorved staten Israel blev oprettet. Vi er dermed også medansvarlige for de konsekvenser, statens oprettelse fik for den palæstinensiske befolkning i området. Dette er et dobbelt ansvar både for staten Israels eksistens og fortsatte eksistens og for, at den arabiske befolkning kan finde et acceptabelt grundlag for en selvstændig tilværelse. Efter min opfattelse går vores muligheder for at bi-

drage på dette område først og fremmest gennem det arbejde, der udføres i EF. Der er for mig ingen tvivl om, at hvis det lykkes at få påbegyndt en blot nogenlunde fredelig samarbejdsrelation i Mellemøsten, kan den komme til at stå og falde med, at de pågældende landes befolkninger kan blive deltagere i et bredere og mere holdbart økonomisk samarbejde og ikke et samarbejde, som er splittet op på forskellige sider og på forskellige parter. Jeg tror, at EF på dette punkt har en mulighed for at løse en historisk opgave, hvis den situation kommer til at foreligge, og det må vi jo alle håbe på.

Den anden sag, jeg gerne lige vil nævne, og så fordi jeg synes, vi har en særlig forpligtelse, er havretskonferencen og derunder fiskeriets interesser. Jeg skal minde om, at vi her er inde på noget, som er af vital betydning for det danske samfund, for Færøerne, for Grønland og for vore vigtige nabolande, ikke mindst Norge og Island. Vi har en særlig stilling, og vi har som medlemmer af EF en særlig forpligtelse, men også særlige muligheder for at få udformet et standpunkt, som gør det muligt for de nordatlantiske samfund, der er så afhængige af havets ressourcer, at skabe betrygende forhold for fiskerierhvervet og andre erhverv, der er afhængige deraf. Jeg har den samme fornemmelse, som udenrigsministeren her har givet udtryk for vedrørende samarbejdet i EF, og også en vis erfaring på det punkt, at når et land har en sag, som andre kan forstå er af stor og væsentlig betydning, så bliver de formelle regler ikke så forfærdelig afgørende, så skal man ikke spekulere så forfærdelig meget over det, for så viser det sig, at der er respekt for, at dette er en vital sag, og det mener jeg dette kan blive for Danmark, og det er altså vigtigt, at vi udnytter det. Det er vigtigt, at vi gennem FN-konferencen følger dette arbejde, men det afgørende for resultatet kan godt blive, i hvilket omfang vi er i stand til at præge EF's holdning.

Må jeg i en parentes bemærke, at der var en enkelt sætning i ministerens omtale af det, jeg ligesom stødte på; jeg tror, det er en formulering, jeg måske lægger noget andet i, end meningen var. Men når man taler om udnyttelse af ressourcerne fra den dybe havbund, altså fra det område, som vi må regne med bliver betragtet som en slags fælleseje, så bruger ministeren i sin redegørelse det udtryk, at